

§ 5

Yttrande över remiss av ”Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen - en analys av de rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41)”

AMN 2020-0654-1.6

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att hänvisa till förvaltningens tjänsteutlåtande som sitt yttrande över remissen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ärendet *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen - en analys av de rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41)* till arbetsmarknadsnämnden för yttrande.

Mot bakgrund av den pågående reformeringen av Arbetsförmedlingen har utredningen haft i uppdrag att bedöma om kommuner kan vara utförare av tjänster på uppdrag av och mot ersättning av Arbetsförmedlingen.

Utredningen bedömer att det är tillåtet för kommunerna att på uppdrag av och med ersättning från Arbetsförmedlingen vara leverantörer av arbetsmarknadspolitiska tjänster som upphandlas enligt LOU eller i valfrihetssystem enligt LOV/LOVA under förutsättning att det ryms inom kommunens befogenheter.

Utredningen bedömer också att Arbetsförmedlingen enligt upphandlingslagstiftningen har möjlighet att samarbeta med en kommun för att uppnå gemensamma mål och att kommunen kan få ersättning genom sådana samarbetsavtal.

Utredningen föreslår vissa lagändringar för att förtydliga kommuners befogenheter på arbetsmarknadsområdet och för att förbättra kommuners möjligheter att medverka som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen.

Arbetsmarknadsförvaltningen vill understryka vikten av samverkan med Arbetsförmedlingen och ser överlag positivt på de olika möjligheter utredningen bedömer finns för kommuner att utföra tjänster mot ersättning åt Arbetsförmedlingen. Förvaltningen konstaterar dock att förutsättningarna ser mycket olika ut i olika delar av landet och vill lyfta fram att samverkan behöver utgå och kunna formas utifrån lokala förutsättningar.

Arbetsmarknadsförvaltningen anser att det finns viktiga överväganden för varje kommun att göra gällande möjligheten att vara leverantör av insatser åt Arbetsförmedlingen enligt LOU eller LOV. Givet att ingen brist på leverantörer förväntas uppstå i Stockholmsområdet finns det till exempel för staden skäl att överväga huruvida kommunens resurser bäst gör nytta genom att kommunen är utförare av Arbetsförmedlingens upphandlade tjänster som en bland flera leverantörer eller genom att komplettera de tjänster som myndigheten tillhandahåller för de målgrupper som är i behov av insatser och sammanhållet stöd från staden.

Arbetsmarknadsförvaltningen ser utifrån Stockholms-perspektiv särskilt positivt på den möjlighet som utredningen pekar på gällande myndighetssamverkan enligt upphandlingslagstiftningen. Det är förvaltningens bedömning att det är en viktig form för att uppnå samverkan för de individer som är gemensamma målgrupper för staden och Arbetsförmedlingen. En förutsättning är dock att det kommer vara möjligt att teckna sådana samverkansavtal lokalt och inte utifrån nationell nivå.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 10 september 2020.

Beslutsgång

Ordföranden Karin Ernlund (C) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Salar Rashid m.fl. (S) och ledamoten Rashid Mohammed m.fl. (V) lämnade följande särskilda uttalande.

Vi välkomnar analysen som har gjorts av de förutsättningar och befogenheter som kommuner har på arbetsmarknadsområdet. Vi ställer oss positiva till de förslag som utredningen lämnar i syfte att förbättra kommuners möjligheter att bidra i arbetsmarknadspolitiken.

Utredningen berör inte var ansvaret för arbetsmarknadspolitiken ska ligga i framtiden och inte heller konsekvenserna av en eventuell reformering av Arbetsförmedlingen. Vi kan konstatera att nedskärningarna som gjordes på Arbetsförmedlingen i och med att M och KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018 har lett till försämrade lokala närvaro eftersom nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor lades ned. Därtill har några partiers vilja att privatisera Arbets-

förmedlingens tjänster lett till möjligheterna att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik försämrats de senaste åren. Kommunerna är beroende av en aktiv Arbetsförmedling med lokal närvaro för att kunna stötta människor att komma i arbete. Vi vill att alla som kan arbeta få möjlighet att göra det, det är grunden för att skapa ett jämlikt samhälle och bryta segregationen.

Det är glädjande att utredningen fastslår att det inte finns några större hinder för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadsåtgärder på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Vi menar att det talar för att kommunerna kan få ett större ansvar för att genomföra flera åtgärder på det lokala arbetsmarknadsområdet. Kommuners breda verksamhet gör att man kan tillhandahålla både sammansatta lösningar och enskilda insatser. En möjlig väg är att Arbetsförmedlingen tilldelar kommunerna uppdraget att samordna det lokala arbetet för arbetsmarknadsåtgärderna och ger ersättning/kompensation till kommunerna för arbetet.

Som utredningen konstaterar är arbetsmarknadsområdet oerhört viktig för kommunerna. Sänkta ambitioner eller utebliven arbetsmarknadspolitik har stor påverkan på den kommunala ekonomin, på de enskilda medborgarna vars erfarenheter och kunskaper inte tas tillvara och på alla som inte får möjlighet att ha egen försörjning. Det ligger i samhällets intresse, både på statlig och kommunal nivå, att verka för att alla som kan arbeta ska ges möjlighet och stöd att komma i arbete.

Ersättaryttrande

Ersättaren Farida al-Abani (Fi) lämnade följande ersättaryttrande.

Vi välkomnar analysen som har gjorts av de förutsättningar och befogenheter som kommuner har på arbetsmarknadsområdet. Vi ställer oss positiva till de förslag som utredningen lämnar i syfte att förbättra kommuners möjligheter att bidra i arbetsmarknadspolitik.

Utredningen berör inte var ansvaret för arbetsmarknadspolitikerna ska ligga i framtiden och inte heller konsekvenserna av en eventuell reformering av Arbetsförmedlingen. Vi kan konstatera att nedskärningarna som gjordes på Arbetsförmedlingen i och med att M och KD-budgeten gick igenom riksdagen 2018 har lett till försämrade lokal närvaro eftersom nära hälften av alla Arbetsförmedlingens kontor lades ned. Därtill har några partiers vilja att privatisera Arbetsförmedlingens tjänster lett till möjligheterna att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik försämrats de senaste åren. Kommunerna är beroende av en aktiv Arbetsförmedling med lokal närvaro för att

kunna stötta människor att komma i arbete. Vi vill att alla som kan arbeta få möjlighet att göra det, det är grunden för att skapa ett jämlikt samhälle och bryta segregationen.

Det är glädjande att utredningen fastslår att det inte finns några större hinder för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadsåtgärder på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Vi menar att det talar för att kommunerna kan få ett större ansvar för att genomföra flera åtgärder på det lokala arbetsmarknadsområdet. Kommuners breda verksamhet gör att man kan tillhandahålla både sammansatta lösningar och enskilda insatser. En möjlig väg är att Arbetsförmedlingen tilldelar kommunerna uppdraget att samordna det lokala arbetet för arbetsmarknadsåtgärderna och ger ersättning/kompensation till kommunerna för arbetet.

Som utredningen konstaterar är arbetsmarknadsområdet oerhört viktig för kommunerna. Sänkta ambitioner eller utebliven arbetsmarknadspolitik har stor påverkan på den kommunala ekonomin, på de enskilda medborgarna vars erfarenheter och kunskaper inte tas tillvara och på alla som inte får möjlighet att ha egen försörjning. Det ligger i samhällets intresse, både på statlig och kommunal nivå, att verka för att alla som kan arbeta ska ges möjlighet och stöd att komma i arbete.